

Sant Pere de l'Esgleiola

L'Espunyola

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la zona del Sant Pere de l'Esgleiola, extrem sud-est del municipi.

Coordenades:

Latitud: 42.01941
Longitud: 1.79564
UTM Est (X): 400287
UTM Nord (Y): 4652633

Classificació

Número de fitxa 08078 - 3
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Neoclàssic
Segle XVIII-XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari IPA NÚM. 3300
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Solsona. Palau Episcopal, 25280 Solsona.
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dt., 01/06/2010 - 02:00

Descripció

L'església està situada sobre un tossal rocós a la zona sud-est del municipi, prop del límit del terme municipal amb els veïns municipis de Casserres i Montclar. L'església és un edifici d'una sola nau orientada nord-sud, amb el cor als peus (extrem sud), i al costat de ponent una capella (on hi ha el confessionari) i l'accés al cor i al campanar que és situat a l'angle sud-oest, i la pica baptismal a l'extrem també sud-oest de la nau; al costat de llevant hi ha una altra capella amb un altar amb el Sagrat Cor de Jesús al centre, a un costat un Sant Josep i a l'altre el Sagrat Cor de Maria, i a l'angle nord-est la sagristia. L'ingrés a l'altar és a partir d'uns graons i un cancell de separació, està presidit per una imatge de Sant Pere dins una fornícula existent en el mateix mur, i a sobre un Sant Martí, al costat oest Sant Jaume i a l'est Sant Antoni, aquests tres sobre uns pedestals que estan encastats al mur. La nau és coberta amb volta de canó amb llunetes i formant trams separats per arcs faixons; en tota la llargada dels murs laterals a l'alçada de l'inici de les voltes hi ha una motllura decorativa que, en els pilars dels arcs, a més, són decorats amb uns capitells. L'interior és arrebossat i pintat amb motius decoratius que imiten un carreuat als murs i elements florals als arcs. El cor és suportat en arcs carpanells. El campanar és de planta quadrangular, cobert per una teulada de quatre vessants i amb una obertura en cada costat, en una de les quals hi ha una campana; l'accés és a través d'una escala de cargol de pedra. Exteriorment l'església és molt uniforme, bastida amb murs de carreus força ben tallats i polits, i grans cantoneres ben escairades i també polides. La portalada d'accés, situada a la façana principal, és d'estil neoclàssic, és flanquejada per pilastres de línies rectes i força senzilles, sobre la llinda hi ha una franja de pedra amb la inscripció "XV. TU ES PETRUS R^x ET SUPER HANC PETRAM AEDIFICABO ECCLESIAM MEAM" i a sobre un frontó amb acabat arrodonit i a dins, al centre, unes claus de Sant Pere dins elements vegetals i a costat i costat posa "ET TIBI DABO CLAVES REGNI CAELORUM". Més amunt de la portalada hi ha un carreu amb la data 1831 en números romans i a sobre un òcul també amb contorn de pedra. Al costat de llevant l'església té adossada la Rectoria, i a pocs metres cap al nord-est, a peu de la carretera hi ha el cementiri.

Història

El nom de l'Esgleiola apareix esmentat per primera vegada en un document del 1112, en que s'esmenta l'església de Sant Pere de l'Esgleiola com un dels límits d'una donació realitzada per un particular a Santa Maria de Solsona. Al 1314 el cavaller R. Cespunyola ven al seu oncle R. de Sant Serni la tercera part del delme que rebia de les parròquies de Sant Climent de l'Espunyola i de Sant Pere de l'Esgleiola i dels seus termes, això és, el terç del delme de blat, vi, carnalatge, llana, formatge, cànem, lli i demés que ell pogués rebre; a més també li va vendre els masos de Segats de la parròquia de Sant Climent i el de "Cruilops de la de Cegleyola" (SERRA VILARÓ:1989:VOL.I, 475). El temple que veiem avui és però obra bàsicament del segle XVIII amb una façana d'estil neoclàssic, datada el 1831.

L'església consta dins la parròquia de Sant Climent de l'Espunyola essent-ne sufragània. Tot i els seus orígens romànics no es conserven visibles restes d'aquest període, en aquesta etapa es trobava situada dins els límits del comtat de Berga i en el terme del castell de L'Espunyola.

Bibliografia

- GAVIN, Josep M. (1985). "Inventari d'Esglésies. 17. Berguedà". Barcelona Inventari del Patrimoni Arquitectònic, núm. 3300 Generalitat de Catalunya.
- SERRA, Rosa. (et al.) (1991). Guia d'Art del Berguedà. Ed. Consell Comarcal del Berguedà Patronat del Centre d'Estudis del Berguedà, Berga.
- SITJES I MOLINS, X. (1986): Esglésies romàniques del Bages, Berguedà i Cardener. Ed. Llibreria Sobrerroca. Manresa.

VV.AA.(1981) "Gran geografia Comarcal de Catalunya", vol. 2, El Berguedà, Barcelona.
VVAA. (1985: 59): "Catalunya Romànica. XII. El Berguedà", Fundació Enciclopèdia Catalana, Barcelona.
VV.AA. (1990). "Catàleg de Monuments i Conjunts Històrico-Artístics de Catalunya", Direcció General del Patrimoni Cultural, Servei del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Barcelona.
VV.AA. (1994:137-141). "Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà", vol.5, Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

